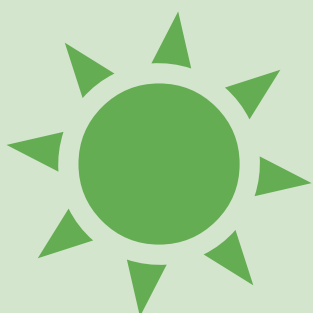

Klima politik 2030

Indhold

Forord	3
Rammerne for klimapolitikken og handleplan	4
Merværdi	5
Ballerup Kommunes klimaaftryk	6
Reduktionssti for Ballerup Kommunes Klimapolitikken og klimahandleplanen står på syv ben:	7
1. Lederskab - politisk såvel som administrativt	8
2. Fællesskaber	9
3. Energibesparelser, grøn varmforsyning og grøn strøm	10
4. Transport	12
5. Cirkulær økonomi (uddybes)	14
6. Klimatilpasning og natur	16
7. Kommunikation	17
Finansiering	18

I går - i dag - i morgen

Klimaforandringerne er en af de største udfordringer, verden står overfor. Udfordringen er global, men også lokalt er den meget konkret. Det kalder på løsninger på tværs af generationer og på tværs af kulturer. Det vi gjorde i går, er ikke det bedste for i dag. Men hvad er så det bedste, vi kan gøre i dag, for at samfundet i morgen bliver et godt sted at være?

Vi lykkes kun, hvis vi udvikler løsninger i fællesskab. Ballerup Kommune vil præge udviklingen og involvere borgere, foreninger, skoler, virksomheder og medarbejdere i konkrete initiativer, som styrker fællesskaber, der understøtter den grønne omstilling. Fællesskaber er også DNA'et i Ballerup Kommunes Vision 2029 – Vi skaber fremtiden sammen.

Ballerup Kommune har tidligere været en frontløberkommune på klimadagsordenen, men vi skal reducere CO₂-udledninger i større skala, hvis vi skal overlevere kloden i en nogenlunde forfatning til vores efterkommere. Derfor kræver morgendagens løsninger, at vi skal have endnu mere fokus på at inkludere alle i den grønne omstilling på en retfærdig og rimelig måde og sikre, at vi har en ledelsesstruktur, der understøtter det.

Ballerup Kommune står for 3 % af den samlede udledning fra hele kommunen, vi kan derfor kun nå klimamålene i fællesskab med borgerne og virksomhederne. Der er nedsat et udvalg for grøn omstilling, som skal styrke samtalen om klimadagsordenen og muligheden for at finde løsninger i fællesskab. Udvalget består af politikere og repræsentanter fra centrale aktører blandt virksomheder og borgere, der skal arbejde tæt sammen og inspirere hinanden til at finde nye og brugbare løsninger til at reducere den samlede CO₂-udledning.

Som politikere skal vi også tage et klimamæssigt ansvar for de politiske beslutninger, vi foretager med hensyn til udvikling af hele kommunen. Især de store byudviklingsprojekter, vi har på tegnebrættet, vil udfordre os de kommende år. Vi er samtidig en kommune i vækst med mange virksomheder, hvilket giver en del ind- og udpendling. Med flere borgere og mere trafik er vi indstillet på, at det kræver politisk og fagligt mod at finde klimavenlige løsninger. Det betyder, at ledelsesmæssige beslutninger, både politiske og administrative, skal integreres i hele organisationens kerneopgaver.

Vi vil leve op til Parisaftalens og DK 2020's klimamålsætninger. Ballerup Kommunes klimapolitik og klimahandleplan står derfor på syv ben: 1. Ledelse – politisk såvel som administrativt 2. Fællesskaber 3. Energi 4. Transport 5. Cirkulær økonomi, 6. Klimatilpasning og natur samt 7. Klimakommunikation.

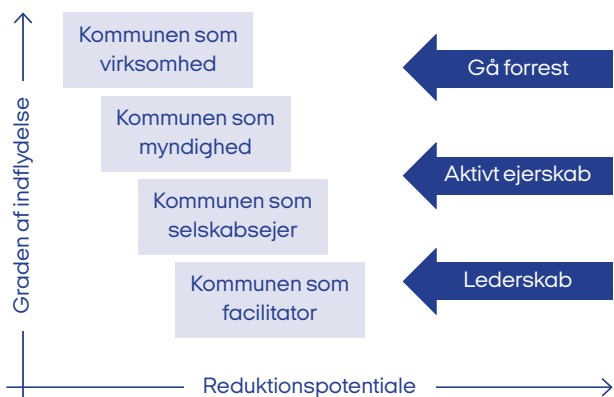
Jesper Würtzen
Borgmester

Rammerne for klimapolitikken og handleplanen

For at undgå uoprettelige forandringer på klimaet skal den globale opvarmning holdes på under 2 grader, helst 1,5 grader. Derfor blev en stor del af verdens lande på et klimatopmøde i Paris i 2015 enige om en ambitiøs plan for klimaets fremtid; Parisaftalen.

Der er udviklet en global standard C40, som sætter rammen for, hvordan byer og kommuner bidrager til at opnå Parisaftalens målsætninger. I Danmark hedder samarbejdet DK2020.

Ballerup Kommune har forpligtet sig til at reducere CO₂-udledningen med 85 % i 2030, målt i forhold til 1990 samt at være klimaneutral og klimarobust senest i 2045. Klimamålene gælder for Ballerup Kommune som geografisk område.

I klimapolitikken og klimahandleplanen arbejder vi med CO₂-reduktionsmålene ud fra kommunens indflydelse på opgaveløsningen efter nedenstående model:

- **Det vi gør selv – kommunen som virksomhed**
- **Det vi gør selv – klimaledelse i kommunen politisk såvel som administrativt (som myndighed)**
- **Det vi gør som medejere – af forskellige forsyningselskaber**
- **Det vi gør i fællesskab – "sammen om" i hele kommunens geografi**

Det langsigtede mål med Ballerup Kommunes klimapolitik og handleplan er at opnå et klimatilpasset samfund baseret på vedvarende energi og cirkulær økonomi. For at omstille til et bæredygtigt samfund er der brug for samarbejde og demokratiske processer.

Denne klimapolitik skal gælde i perioden 2023-2030. For at følge udviklingen er der mulighed for at justere klimahandleplanen en gang årligt. Ballerup Kommune offentliggør et grønt regnskab hvert år. Regnskabet følger udviklingen af klimaindsatserne i klimahandleplanen og dermed de CO₂-udledninger, som indgår i Parisaftalen.

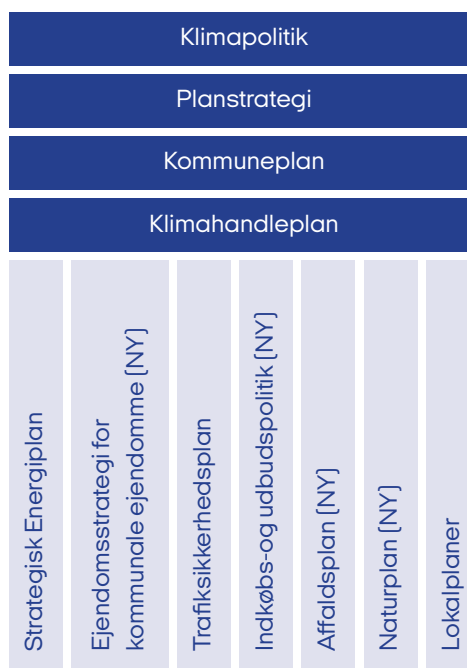
Ballerup Kommune prioriterer arbejdet med at gøre FN's verdensmål for bæredygtig udvikling til hverdagsmål. Klimapolitikken og klimahandleplanen bidrager til dette arbejde, så vi kan opnå en forandring mod et bæredygtigt samfund. De 17 verdensmål med tilhørende 169 delmål kan inspirere bredt i samarbejdet om at nå målene i klimapolitikken.

**Verdensmål
for bæredygtig
udvikling**

Det er politisk vedtaget, at klimapolitikken ligger øverst i styringshierarkiet lige efter Ballerups Kommunes Vision 2029 og over planstrategien og kommuneplanen, mens klimahandleplanen ligger tre niveauer længere nede og lige efter kommuneplanen.

Vision 2029

Merværdier

Det er vores mål at alle tiltag skal bidrage til en bæredygtig udvikling af Ballerup Kommune, til gavn for borgere, virksomheder og alle ansatte samtidig med at det skaber merværdi på tværs af politikker, fagcentre og arbejdsopgaver.

Arbejdet med klimaet i Ballerup Kommune tager afsæt i Vision 2029, Vi skaber fremtiden sammen.

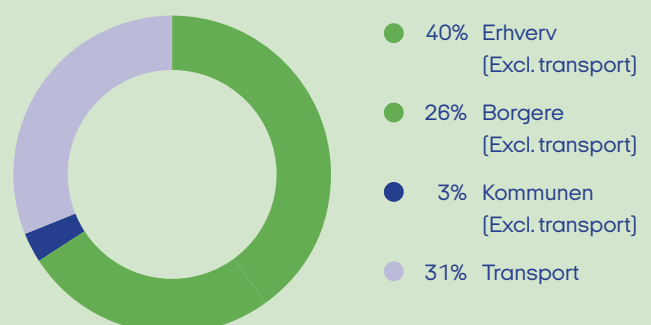
Vi vil, med verdensmålene, synliggøre flere af de merværdier, der er ved at placere klimapolitikken øverst i styringshierarkiet.

I den sammenhæng arbejdes der med de politisk vedtagne verdensmål 3, 4, 7, 8, 9, 11 og 13. I det daglige arbejde er der elementer fra de øvrige verdensmål, der også understøtter indsatserne i klimahandleplanen.

- Når vores børn og unge bliver dannet og uddannet i klimaudfordringerne, får de et godt afsæt til at engagere sig i omverdenen og kan orientere sig i relation til en klimavenlig hverdag
- Når vores børn og unge lærer, hvordan de får en sundere og grønnere hverdag, vil de være rustet til at tage gode sundhedsfremmende valg.
- Når kommunens køkkener serverer klimavenlig kost, er vi med til at øge folkesundheden.
- Når vi styrker fællesskabet gennem arrangementer og initiativer for klimaet, er vi flere der løfter i flok
- Når vi understøtter dialog og fællesskaber, får vi ideer til handling
- Når vi taler med virksomhederne om uddannelse, grønne job og muligheden for en rummelig og mangfoldig arbejdsplads, tager vi ansvar for at borgerne kan matche det fremtidige arbejdsmarked.
- Ved at styrke produktionen af vedvarende energi, kan vi opnå sikkerhed i energiforsyningen.
- Når vi bruger mindre energi, er der nok til alle.
- Når vi opfordrer til at cykle eller gå på kortere strækninger, bliver vi sundere samtidig med at der skabes tryk i byen.
- Når vi elektrificerer transporten og bruger cyklen, får vi renere luft med færre partikler og mindre støj.
- Når vi klimatilpasser vores grønne arealer med fokus på biodiversitet og håndtering af regnvand, får vi attraktive byrum og rekreationsområder til gavn for alle.
- Når vi skaber grønne arealer, regnvandsbassiner og vild natur tæt på bymiljøet, sikrer vi alle adgang og skaber inspiration til udendørsaktiviteter.
- Når vi styrker klimatilpasningen ved kritisk infrastruktur, skaber det tryk for virksomheder, borgere og trafikanter.

CO₂-udledningen for Ballerup Kommune som geografisk område

I 2019 viste det grønne regnskab at Ballerup Kommune som virksomhed stod for 3% af den samlede CO₂-udledning, der opgøres for Ballerup Kommune som geografi. Det ses af lagkagen at borgere og virksomheder tilsammen repræsenterer langt størstedelen af CO₂-udledningen, og det er derfor vigtigt at der etableres samarbejder på tværs for at komme i mål med klimamålsætningerne.

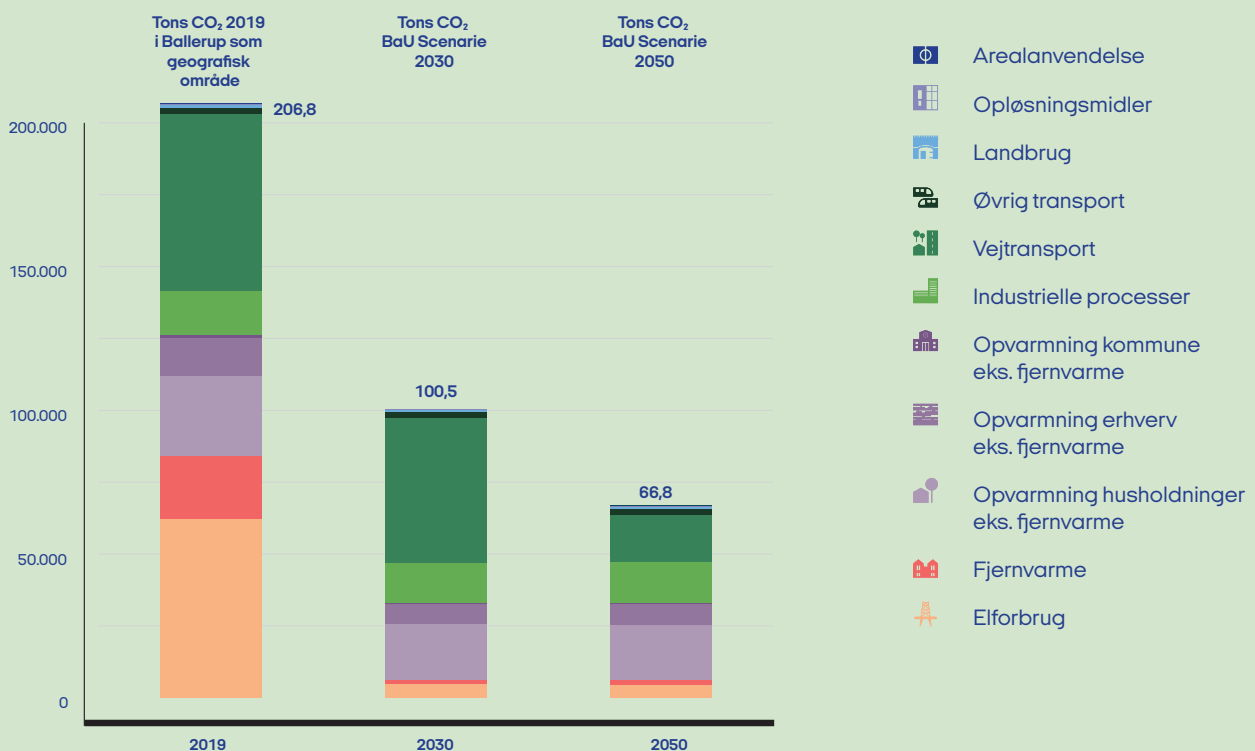

Ballerup Kommunes klimaaftryk

2019 er Ballerup Kommunes basisår for al den data-behandling, der ligger til grund for Ballerup Kommunes klimamål. Derfor er Ballerup Kommune fremskrevet med

de nationale rammevilkår, der var besluttet frem til juni 2020. Grafen viser den betydning, det har for Ballerup Kommune.

Fremskrivningsgraf af CO₂-udledning til 2030 og 2050 på baggrund af nationale rammevilkår

Fremskrivning af CO₂-udledning til 2030 og 2050

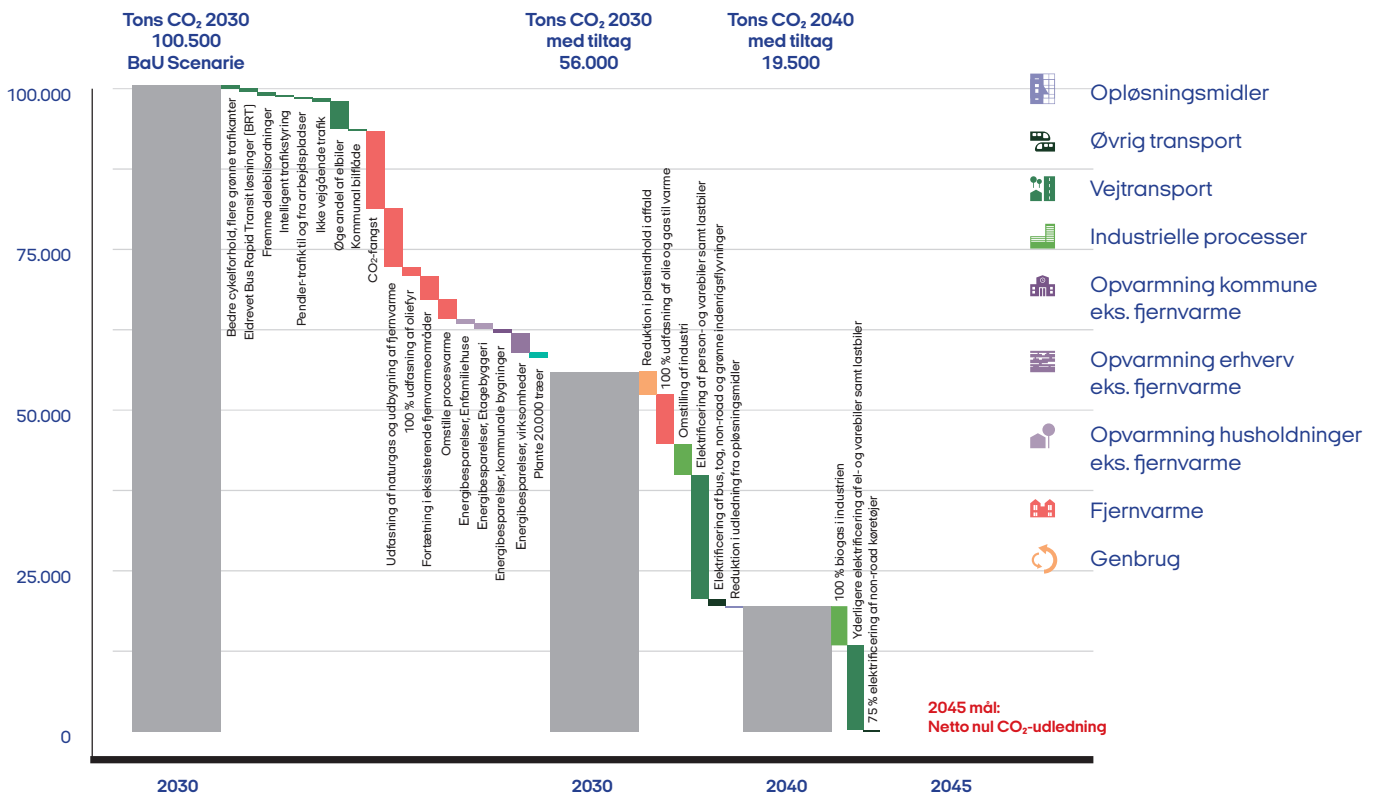
Denne graf indeholder en business-as-usual frem-skrivning [betegnes BaU] af udledningerne i Ballerup Kommune i 2030 og 2050. En business-as-usual frem-skrivning beskriver de nationale rammevilkårs indflydelse på CO₂-udledningen i Ballerup Kommune. BaU viser her,

at energiaftalen om grøn strøm, flere elbiler, en højere procent af VE i drivmidler til transportsektoren og energi-effektiviseringskrav har betydning for CO₂-udledningen i Ballerup Kommune. Der indgår ikke lokalt besluttede tiltag.

Reduktionssti for Ballerup Kommunes klimatiltag 2030-2045

Reduktionsstien viser, hvilken betydning Ballerup Kommunes klimaindsatser har på at reducere CO₂-udledningen. Det skal bemærkes, at rækkefølgen for tiltagens gennemførelse kan have betydning for deres opgjorte effekt. Eksempelvis vil varmebesparelser have større CO₂-reduktionseffekt, hvis de opføres før der er etableret fjernvarme, CO₂-fangst og etableret varmepumper på grøn strøm.

Bemærk at der er en vis usikkerhed ved fremskrivning længere ude i fremtiden.

Klimapolitikken og klimahandleplanen står på syv ben

1. Lederskab - politisk såvel som administrativt

Ballerup Kommune ønsker at sætte fokus på, hvordan politisk og administrativ ledelse kan være med til at sikre, at vi når klimamålene for 2030 og netto-nul CO₂-udledning senest i 2045, samtidig med at kommunen bringes i retning af et samfund, som er bedre og mere klimarobust end det, vi har i dag. Målet er at sætte klima og bæredygtighed på dagsordenen i alle hjørner af kommunen.

Ballerup Kommune vil udvise klimalederskab, ved at sikre at klimapolitikken er placeret øverst i styringshierakiet over planstrategien og kommuneplanen og over alle politikker, strategier, planer og handleplaner. Klima skal være en integreret del af enhver beslutning på alle niveauer. Fra de store politikker, budgetter, sagsfremstillinger og politiske aftaler til de daglige handlinger.

Den politiske ledelse sætter rammen, stiller krav og sikrer en kontinuerlig efterspørgsel på klimaløsninger. Denne opmærksomhed er en forudsætning for, at klima bliver en integreret del af den kommunale organisations kerneopgaver. Det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for og garanterer, at klimapolitikken og handleplanen indfrier de klimamålsætninger, vi har tilsluttet os. Klimahandleplanen skal løbende korrigeres for lokalpolitiske beslutninger og samfundsudvikling, hvis det har indflydelse på klimamålsætningerne.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at anvise nye og helst bedre klimatiltag, hvis nogle af de besluttede tiltag ikke kan gennemføres, eller hvis der træffes politiske beslutninger, der øger CO₂-udledningen. Tiltag, der kræver finansiering/medfinansiering, vil blive behandlet i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger.

Det administrative lederskab skal sikre den interne organisatoriske forandring og forankring, kompetenceudvikling og efterspørgsel på klima i opgaveløsningerne i alle fagcentre – både på rådhus, i skoler, institutioner og alle tilbud tæt på borgerne og virksomhederne.

For at understøtte en administrativ forankring af den grønne omstilling fastholdes en organisatorisk bred projekt- og sparringsgruppe med reference til en bredt forankret styregruppe i implementeringsfasen.

Delmål

Det vi gør selv:

- **Fra 2023 indgår klimavurderinger på lige vilkår som punktet økonomi i alle relevante udvalgssager og politiske beslutninger, der vedrører alle større indkøb og med et særligt fokus på transportmidler, ejendomme og ejendoms- og energirenoeringsprojekter.**
- **Fra 2023 indgår klimatilpasning på lige vilkår som punktet tilgængelighed i alle relevante udvalgssager og politiske beslutninger, der vedrører større anlægs-sager.**
- **Senest i 2025 har Ballerup Kommune sikret, at alle fagcentre har kompetence til rådighed til at udarbejde klimavurderinger af disse udvalgssager og disse oplæg til politiske beslutninger.**
- **I 2023 har Ballerup Kommune konkretiseret, hvordan lokalplanerne sikrer en klimavenlig og bæredygtig byudvikling og dermed er med til at reducere klimaaftrykket.**
- **Senest i 2025 har Ballerup Kommune sikret, at klima, klimatilpasning, cirkulær økonomi og klimavenlig adfærd indgår som en del af årsplanerne for de lokale folkeskoler.**
- **I 2023 udarbejdes der klimakrav, der skal indgå som fast punkt i indkøbs- og udbudsmateriale for kommunale arealer og ejendomme.**
- **I 2023 er der udarbejdet en informationskampagne til hele organisationen om muligheder og perspektiver for øget genbrug også af egne produkter herunder legetøj og møbler m.m.**
- **Senest i 2025 er alle fagcentre i Ballerup Kommune påbegyndt indarbejdelse af cirkulær økonomi i deres arbejdsgange.**
- **Fra 2023 arbejder MED-organisationen – både centralt og i lokalt regi – aktivt med klimahandleplanens ambitioner.**
- **Fra 2023 er der udarbejdet en handleplan for relevant vidensdeling og uddannelse af ledere og medarbejdere i MED-regi.**

2. Fællesskaber

Den grønne omstilling kræver, at vi alle omstiller os, og at alle dele af samfundet omstilles. Det er vigtigt, at alle er med, at alle bidrager og alle indsatser tæller. Ballerup Kommune har erfaring med og tror fortsat på borgernes, virksomhedernes og medarbejdernes lyst og evne til at gøre en forskel. Fællesskaber er DNA'et i hele kommunens indsats.

Vi skaber rammer for handlingsfællesskaber, hvor børn og unge, borgere i alle aldre, virksomheder i alle brancher og medarbejdere kan mødes, udvikle viden og sammen tage ejerskab til og skabe handlinger til fordel for en klimavenlig hverdag. Vi vil fremhæve de gode ideer og initiativer – både de små personlige skridt – men også de store forandringer i samfundet.

Gennem de personlige historier deles viden, og der skabes fællesskaber og en stærk motivation til at deltage aktivt i den grønne omstilling. Det er samtidig med til at øge sammenholdet og skabe stolthed af at være en del af en kommune, der er attraktiv at leve i, være studerende i, arbejde og drive forretning i, men også stolthed over at være en del af en kommune, der aktivt handler på klimaforandringerne.

Som kommune har vi også fokus på facilitering af tværfaglige og forpligtende partnerskaber. Målet er også at indgå nye partnerskaber, både lokalt og i regionen. Særligt forpligtende partnerskaber, også med de forsyningselskaber som vi er medejere af, fordi det kræver, at vi sammen hæver barren for at nå i mål.

Der er et velfungerende samarbejde mellem kommunen, virksomhederne, borgerne, vidensinstitutionerne, kulturinstitutionerne og foreningerne. Derfor er Ballerup Kommune også et sted, hvor partnerskaber og fællesskaber omkring strategiske udviklingsprojekter kan skabe nye iværksætttermiljøer, grøn innovation og nye arbejdspladser.

Delmål

Det vi gør selv:

- **Fra 2023 stiller Ballerup Kommune sine fysiske mødefaciliteter til rådighed, så både borgere og virksomheder har mulighed for at etablere nogle grønne fællesskaber og netværk.**
- **Fra 2023 vil fagrelevante medarbejdere i samarbejde med Ballerup bibliotekerne stå til rådighed med viden, hvor samtalen er i centrum for en forandring.**
- **I 2024 er der etableret et klimaambassadørkorps blandt borgere og virksomheder, der kan være med til at etablere nye fællesskaber og netværk.**
- **Fra 2023 arbejdes der med at kortlægge omfanget af og understøtte de etablerede netværk, der har klimarelevans.**
- **Fra 2023 arbejdes der med at understøtte de frivilliges netværk og foreninger og deres indsats for den grønne omstilling.**
- **Fra 2024 arbejdes der med at kortlægge omfanget af allerede eksisterende børne- og ungefællesskaber og netværk.**
- **Fra 2024 arbejdes der med at understøtte de samme fællesskaber og netværk med viden, der har klimarelevans.**
- **I 2025 har Ballerup Kommune, for virksomheder i alle brancher - både store og små, skabt rammer for nye og innovative samarbejdsformer i alle typer netværk, der understøtter den grønne omstilling.**
- **Fra 2023 arbejdes der med at etablere partnerskaber med virksomheder, grundejerforeninger, boligafdelinger, uddannelsesinstitutioner og foreningslivet.**

3. Energibesparelser, grøn strøm og grøn varmeforsyning

Det er målet, at samfundet skal blive fuldt elektrificeret. Vi varmer vores boliger op via strøm, (også i fremtiden, hvor fjernvarmesystemet skal drives af strøm) kører i el- eller brintbiler. Maskiner, busser og tog skal også drives af el, som kommer fra vedvarende energi.

Det er vigtigt at arbejde med et intelligent energisystem, hvor vi kan udnytte energien på tværs – til opvarmning, produktion, transport og køling. Vi skal derfor erstatte el-varme- og gasforsyning med en samlet energiforsyning, der hele tiden bruger energien på den smarteste måde og samtidig minimerer spildet af energi.

Energi

I Ballerup Kommune kommer CO₂-udledningen primært fra energiforbrug og transport og indirekte fra de varer, vi forbruger, og det affald vi producerer.

El- og varmesektoren skal være fossilfri senest i 2035, og vi skal samtidig forbruge mindre energi. Den energi, vi bruger, skal komme fra vedvarende energikilder. Energisektoren forventes at bidrage med ca. halvdelen af den samlede aftalte danske reduktion af drivhusgasser frem mod 2030.

Vi arbejder for at udfase de fossile energikilder; olie og naturgas. Vi fremmer en mere grøn fjernvarmeproduktion ved bl.a. udsortering af plast i affaldet og ved lokalt produceret overskudsvarme, der kan tilføres i det lokale kollektive fjernvarmenet. Udbygningen af fjernvarmen i Ballerup Kommune er central i omstillingen til grøn varme og netto-nul CO₂-udledningen i 2045. Vi har derfor udarbejdet en strategisk energi- og varmeplan, som skal give et overblik over energisystemet i Ballerup Kommune og sammenhængen til det omkringliggende energisystem.

Med vores deltagelse i bestyrelsen for I/S Vestforbrænding støtter vi op om den nye strategiske energiplan, hvor CO₂-fangst indgår som et supplement til at reducere udledningen. Vi vil også samarbejde om at fremme fremtidens storskalaløsninger til vedvarende energiproduktion og lagring, der vil blive relevante, når affaldet og biomassen på sigt ikke er en del af energiforsyningen.

I Ballerup Kommune producerer borgere, virksomheder og kommunen selv i mindre omfang vedvarende energi. Vores største bidrag til omstillingen af energisektoren er lige nu at begrænse energiforbruget i al bygningsmasse for på den måde at medvirke til, at der bliver et mindre behov for at udbygge den samlede produktionskapacitet og den tilhørende infrastruktur. Vi vil indgå i relevante samarbejdsrelationer, hvor vi kan påvirke lovgivningen til at fremme lokal VE produktion.

Der er fortsat et betydeligt potentiale for energibesparelser. Besparelserne skal opnås både via renovering og via ændring af vaner. En øget indsats for energieffektivisering kan kun lykkes i et tæt samarbejde med borgere og virksomhederne.

Delmål

Det vi gør selv:

- Senest i 2025 er al belysning skiftet til nyeste LED, og der ses på muligheden for intelligent belysning.
- I 2023 er der gennemført energimærkning på kommunens eksisterende bygninger og udarbejdet tilhørende handleplaner for de bygninger, hvor potentialet for at spare energi er størst.
- I forbindelse med udarbejdelse af ejendomsstrategien bliver det kortlagt, om det er muligt at reducere antal m² Ballerup Kommune råder over.
- Senest i 2025 er energiforbruget i de kommunale bygninger reduceret med 15 % målt i forhold til 2015.
- Senest i 2030 er olie- og naturgas til rumopvarmning udfaset.
- I 2023 vil Ballerup Kommune udarbejde en vurdering af potentialet og evt. barrierer for at opsætte solcelleanlæg (på tage og i åbent land) med henblik på, at andelen af lokalt produceret VE øges.

Det vi gør som medejer:

- Det nye vandresourcecenter, som fremover skal rense spildevand fra dele af Ballerup Kommune, etableres som CO₂-neutralt spildevandsanlæg.
- I 2030 er al varme CO₂-neutral i overensstemmelse med I/S Vestforbrændings mål i deres strategiske energiplan.

Det vi gør i fællesskab:

- Senest i 2025 er energiforbruget hos borgerne reduceret med 15 % målt i forhold til 2015.
- Senest i 2024 er der udviklet en kampagne til borgerne om energibesparelser.
- I 2025 er energiforbruget hos virksomheder reduceret med 15 % målt i forhold til 2015.
- Senest i 2030 er olie- og naturgas til rumopvarmning udfaset.
- Senest i 2030 er bygninger i allerede godkendte fjernvarmeområder konverteret til fjernvarme eller varmepumper.
- I 2030 er al opvarmning CO₂-neutral i overensstemmelse med I/S Vestforbrændings mål i deres strategiske energiplan.
- I 2035 er al procesvarme CO₂-neutral i overensstemmelse med I/S Vestforbrændings mål i deres strategiske energiplan og i overensstemmelse med den nationalt vedtagne politik på dette område.
- Fra 2023 vil der blive foretaget en afklaring af de organisatoriske og juridiske forhold ved etablering af energifællesskaber.
- I 2025 er de første energifællesskaber etableret blandt borgere, virksomheder og mellem de kommunale ejendomme.

4. Transport

I Hovedstadsregionen er der generelt kort og let adgang til kollektiv transport, cykel og gang. Alligevel ser vi en stigning i privatbilismen, der stadigvæk primært drives af fossile brændsler.

Den største udfordring er at udvikle alternativer, der er så attraktive, at vi ændrer vores transportvaner og i højere grad vælger nye mobilitetsløsninger.

Ballerup Kommune er udfordret på CO₂-udledningen fra trafikken. Flere og flere pendler i bil til og fra arbejde i takt med, at vi får flere borgere og arbejdspladser, som skaber vækst i både Ballerup og i Hovedstadsregionen. Det medfører samtidig trængsel, støj og luftforurening.

For at nå vores mål om 85 % reduktion af CO₂-udledningen i 2030, kræver det en ændring af mobilitetsadfærden.

31% af CO₂-udledningen i Ballerup Kommune stammer fra transport, og kommer fra den gennemgående trafik, personbiler, godstransport og ikke vejgående transport i kommunen.

Vi ved, fra vores transportundersøgelser, at rigtig mange tager bilen, også på korte ture under fem kilometer, selvom Ballerup Kommune igennem mange år har arbejdet for at gøre kommunen til en cykelvenlig kommune. Som kommune kan vi også understøtte grøn mobilitet i byudviklingen og præge børn og unge via de kommunale institutioner. Transportbehovet kan også reduceres via mere hjemmearbejde.

Vi har fokus på, at etablere offentlig tilgængelig ladeinfrastruktur for elbiler på de fælles parkeringspladser samtidig med, at vi lever op til ladestanderbekendtgørelsen for den kommunale bilflåde.

Det er væsentligt, at vi samarbejder om strategisk trafikplanlægning i Hovedstadsregionen i form af trafikknudepunkter, BRT, kollektiv transport, lade-infrastruktur og cykel-infrastruktur.

Borgerne viser stor interesse for kollektiv trafik, samkørsel og delemobilitetsløsninger, som er bæredygtige alternativer til alene-kørsel i bil. Kommunen prioriterer, i lokalplanarbejdet, at indarbejde transportløsninger, f.eks. plads til delebiler.

Delmål

Det vi gør selv:

- I 2023 er der lavet en plan for omstilling af bilparken til elbiler.
- Senest i 2025 er der opsat 125 ladestandere til den kommunale bilpark.
- I 2023 er der lavet en plan for, hvornår al den transport, Ballerup Kommune foretager, samt den transport vi finansierer, er på grønne drivmidler.
- Fra 2023 udarbejdes der en vejledning til de lokale indkøbere.
- Senest i 2025 er 50 % af den ikke-vejgående transport, Ballerup Kommune foretager, samt den transport vi finansierer, på grønne drivmidler.
- Senest i 2030 er den ikke-vejgående transport, Ballerup Kommune foretager, samt den transport vi finansierer, på grønne drivmidler.
- Senest i 2025 er 10 trafiksignaler opkvalificeret med det intelligente trafiksystem.
- Fra 2023 vil Ballerup Kommune sikre, at der i forbindelse med udarbejdelsen af helheds- og udviklingsplaner bliver indarbejdet, at det skal være attraktivt at være aktiv trafikant (fodgænger/cyklist) for derigennem at understøtte, at gang og cykling vælges på de korte ture.
- Fra 2023 skal cykelstier til skolerne i Ballerup Kommune være sikre.

Det vi gør som medejer:

- Senest i 2024 skal det skal være attraktivt at bruge kollektiv trafik
- Senest i 2024 benytter mindst 5 % af kommunens medarbejdere DSB pendlerkort.
- Senest i 2024 er der etableret delemobilitetsløsninger på S-togstationer.
- Senest i 2030 kører alle lokale busser på fossiltfrit brændstof.
- Senest i 2025 kører Ballerup Kommunes andel af skraldebiler på el.
- Ballerup Kommune foretager, samt den transport vi finansierer, på grønne drivmidler.
- Senest i 2030 er den ikke-vejgående transport, Ballerup Kommune foretager, samt den transport vi finansierer, på grønne drivmidler.

Tons CO₂ 2019 i Ballerup som

Delmål

Det vi gør i fællesskab: geografisk

område

- Fra 2023 vil Ballerup Kommune, når de er i dialog med borgere og virksomheder om deres transportvaner, have et særligt fokus på pendlertrafik til og fra arbejdspladser i Ballerup Kommune.
- Inden udgangen af 2023 er der afholdt indledende dialoger med alle boligorganisationer i Ballerup Kommune om muligheden for at etablere delebilsordninger på boligsekskabernes parkeringsarealer.
- Senest i 2025 er der etableret delebilsordning med relevante udbydere.
- Ballerup Kommune arbejder for, at der i 2030 er ladeinfrastruktur til at dække forbruget for ca. 25 % af bilerne, som vi forventer kører på el.

206,8

Tons CO₂ BaU Scenarie 2030

100,5

5. Cirkulær økonomi

Cirkulær økonomi handler om at bruge vores naturressourcer og designe vores produkter på en måde, så råvarer, der er udvundet, bruges så mange gange som muligt, og ikke bliver til affald men genbruges i et nyt produkt.

Cirkulær økonomi bryder dermed med ideen om en lineær værdikæde, fordi produktion og forbrug tænkes ind i et kredsløb, så få ressourcer går tabt og materialer beholder deres værdi længst muligt. Cirkulær økonomi handler ikke kun om affald, men i lige så høj grad om at gentænke den måde vi forbruger på. Det er en indsats, der går på tværs af alle sektorer, fordi det også handler om at forbruge mindre. Cirkulær økonomi medfører, at vi mennesker stadigvæk kan leve med en høj velfærd samtidig med at kloden kan følge med.

Vi vil arbejde systematisk med at blive en kommune, der har fokus på cirkulær økonomi, hvor Mindre spild og Genanvendelse, Byggeri og Anlæg samt Udbud og Indkøb – indarbejdes i alle dele af vores virksomhed.

Vi skal i højere grad genanvende plast efter, at vi har fraserteret det fra affaldet. Der er olie i plast, og det udleder meget CO₂, hvis det bruges som brændsel.

Vi vil fremme flere dele- og bytteordninger. Vi skal skabe rammer for borgernes og erhvervslivets direkte genbrug af effekter og genanvendelse af materialer. Vi skal også have fokus på, at flere typer af effekter kan blive repareret.

Produktionen af byggematerialer er meget klimabelastende, og derfor er der et stort potentiale i at bygge mindre og færre nye bygninger. Vi skal genanvende eller direkte genbruge materialer også i anlægsprojekter. Vi skal samtidig nytænke brugen af vores bygninger, så vi undgår, at de står tomme i store dele af døgnet. Vi går derfor i dialog med erhvervslivet og entreprenører om den frivillige CO₂-klasse og om cirkulære løsninger.

Vi kan opnå store CO₂-gevinster ved at få nye forbrugsmønstre og ved cirkulære indkøb, men det kræver en adfærdændring. Vi vil prioritere grønne indkøb og påvirke markedet ved, i vores udbud, at efterspørge cirkulære løsninger og stille krav til vores leverandører om bæredygtige produkter. Vi står også sammen med andre kommuner og regioner om at sætte fælles mål for indkøb.

Vi er en førende erhvervskommune, der har mange små og mellemstore virksomheder. Vi prioriterer at gå i dialog med dem om at få etableret symbiose-netværk og arbejdsgange virksomhederne imellem, og dermed få indarbejdet cirkulære løsninger i produktionsapparatet.

Delmål

Det vi gør selv:

- Senest i 2024 har vi indarbejdet et koncept til at måle madspild i de kommunale køkkener.
- Senest i 2025 lever de kommunale køkkener op til 75 % økologi i deres husholdning.
- Senest i 2025 er CO₂-udledningen fra madprodukterne i de kommunale køkkener reduceret med 20 % CO₂.
- Fra 2023 vil det blive kortlagt hvilke kommunale materialer, der kan indgå i direkte genbrug via en materialebørs.
- I 2024 er alle materialer i recirkulation i den kommunale materialebørs.
- I 2023 er der udarbejdet et mulighedskatalog for bæredygtig jordhåndtering.
- I 2023 bliver der indskrevet retningslinjer for jord i den kommende kommuneplan.
- I 2025 har Ballerup Kommunes Symbiosenetværk for virksomheder medført, at der er et netværk for direkte genbrug og cirkulære løsninger i produktionen.
- Fra 2023 indeholder alle kommunale renoveringer LCA på væsentlige byggematerialer. Følges som KPI i det grønne regnskab over antal bygninger, der er blevet LCA vurderet.
- Fra 2023 indeholder alle relevante udbud om kommunalt byggeri krav om cirkulær økonomi i form af 2 % genanvendte materialer. Følges som KPI i det grønne regnskab.
- I 2024 er det kortlagt hvilke andre certificeringssordninger Ballerup Kommune vil anvende f.eks. Svanemærket og DGNB for at understøtte klimamålene.
- Senest i 2025 har Ballerup Kommune sikret, at alt kommunalt nybyggeri er klassificeret i forhold til den frivillige CO₂-klasse.
- Fra 2030 lever alle fremtidige kommunale nybyggerier op til den frivillige CO₂-klasse.
- I 2023 er udbuds- og indkøbspolitikken blevet revideret, og der er indarbejdet de mest ambitiøse klimakrav der kan stilles ifølge indkøbsfællesskaberne
- Senest i 2025 er cirkulære krav indarbejdet i alle relevante udbud.

Det vi gør som medejer:

- I 2030 genanvendes 80 % af plasten.
- I 2030 genanvendes 60 % husholdningsaffald
- I 2030 er genanvendelsesprocenten i erhvervsaffald steget fra 56 % til 60 %, svarende til målsætning for borgerne.
- I 2023 er der etableret en direkte genbrugsordning på genbrugsstationen.
- I 2023 undersøges muligheden for at etablere bytteskabe på relevante steder i hele kommunens geografi.
- Senest i 2030 recirkuleres ca. 1000 t direkte genbrug.
- Senest i 2025 er cirkulære krav indarbejdet i vores ejerstrategier i de forsyningsvirksomheder, vi er medejere af.

Det vi gør i fællesskab:

- I 2025 har Ballerup Kommunes Symbiosenetværk for virksomheder medført, at der er et netværk for direkte genbrug og cirkulære løsninger i produktionen.

6. Klimatilpasning og natur

Ballerup Kommune vil, som resten af Danmark, opleve mere og kraftigere regn, vejret bliver generelt varmere og der kommer perioder med hedebløge, efterfølgende tørke og voldsomme storme. Ballerup ligger ikke kystnært og har derfor ikke mulighed for at lede regnvand ud til havet, vandet må derfor håndteres lokalt i vandløb og i grønne områder. Dermed bliver klimatilpasning en oplagt mulighed for at udvikle naturen.

Med øget nedbør og tættere bebyggelse kommer der mere vand i vandløbene. Ballerup Kommune ligger som et toppunkt i terrænet, så regnvand strømmer ofte til flere sider og ikke kun mod en lokalitet eller et enkelt vandløb. Ballerup Kommune tager ansvar for sit vand og indgår i tværkommunale forpligtende samarbejder med henblik på at finde fælles bæredygtige løsninger på vandhåndteringen.

Ballerup arbejder med afstrømning og regnvandshåndtering i al planlægning – arealanvendelse, bebyggelse, pladser, veje og anden infrastruktur, for at håndtere vandet bedst muligt og tænke i synergier.

Ballerup vil prioritere, at nogle af regnvandsmængderne kan medvirke til at skabe nære naturoplevelser i byen og i våd- og naturområderne. Områderne skal tilpasses klimaforandringerne, så de kan optage mere vand og flere plantearter kan overleve tørkeperioder.

Anlæggene skal både håndtere større regnmængder, men også være egnede til rekreative formål. På den måde kan der skabes forskelligartede bymiljøer med høj sikkerhed mod oversvømmelse, samtidig med at miljø og natur beskyttes og sidstnævnte giver levesteder for forskellige dyrearter.

Ud over klimakrisen står verden over for en biodiversitetskrise. Tilbagegangen i biodiversiteten er et tab i sig selv, men det er også et tab for os mennesker. Naturens mangfoldighed bidrager til vores sundhed, derfor skal vi understøtte biodiversitet og rekreative formål. Klimatilpasning og naturpleje skal skabe de bedste muligheder for et rigt plante- og dyreliv og styrke naturoplevelser.

Delmål

Det vi gør selv:

- I 2023 vedtages et nyt tillæg til spildevandsplanen, hvor separatkløkering indgår.
- I 2023 fremgår det tydeligt på Ballerup Kommunes hjemmeside, at der skal ansøges om nedsivningstilladelse.
- I 2023 er den nye bæredygtige jord- og sandhåndtering politisk vedtaget.
- Senest i 2023 indgår klimatilpasning i alle byudviklings- og anlægsprojekter.
- I 2023 har Ballerup kommune overblik over, i hvilket omfang tørke og hedebløge udgør en risiko for natur, borgere og erhvervsliv i kommunen samt hvilke indsatser, der er behov for, at kommunen håndterer for at minimere evt. følgevirkninger.
- I 2023 er konkrete varmereducerende tiltag blevet indarbejdet i naturplan 2023
- I 2024 er naturplanen politisk vedtaget..
- I 2024 er kortlægningen af lavbundsjord gennemført.
- I 2030 er der plantet ny skov eller levende hegn og krat i Ballerup Kommune. Skovene skal bestå af naturlige hjemmehørende arter.

Det vi gør som medejer:

- I 2024 er der etableret et samarbejde mellem kommuner og forsyningsselskaber, der leder overfladevand til Værebros Å.
- I 2026 er der etableret klimatilpasning i Sømose Å.
- I 2028 er der etableret klimatilpasning i Ejby Vænge.

Det vi gør i fællesskab:

- Senest i 2030 er der etableret en klimapark der kan håndtere regn og skybrud.
- Senest i 2030 er der plantet 20.000 træer i private haver på boligafdelingens arealer.

7. Kommunikation

Det er afgørende, at vi sætter samtalen i centrum for klimadagsordenen.

Målet er, at kommunikationen skal være rammesættende og handlingsorienteret og give den samme grundviden. Kommunikationen skal skabe rammer for en bred folkelig oplysning om klimadagsordenen og den skal skabe nærvær og ejerskab til en grøn livsstil. Allerhelst på en måde så oplevelsen er, at det bliver konkret, at det berører hverdagen samt at alle kan se, at det kan lade sig gøre. Det er vigtigt, at et så kompliceret stof som klimadagsordenen gøres meget nærværende, for at den bliver nemmere at indgå i en dialog om og nemmere at handle på. Derfor er kommunikation højt prioriteret i arbejdet med politikken og handleplanen, både i form og indhold og i de medier og produkter, vi kommunikerer igennem.

Vi skal inspirere børn og unge, borgere i alle aldre samt virksomheder i alle størrelser og brancher til at handle, og vi skal vise kommunens egen handling for at nedbringe CO2 samt skabe synlighed på, hvad kommunen som myndighed kan gøre for at understøtte og facilitere en grøn omstilling.

Hvis 50.000 mennesker hver især bruger mindre fossil energi og at udnytte ressourcerne bedre, vil det have en tydelig effekt.

Vi skal alle klædes på til at forstå og indgå aktivt i udviklingen af et mere klimavenligt samfund. Viden, kompetencer og handlemuligheder danner grundlaget for den enkeltes og vores kollektive handlinger og adfærd.

Vi mener, at der skal ske en folkelig oplysning, formidles viden, gives inspiration og vises resultater. Det skal ske gennem mange forskellige typer kommunikation, så vi kan motivere alle til at omstille deres liv til en mere klimavenlig livsstil.

Vi vil gerne skabe rammer for at fortælle de gode historier, og vi lytter – så vi sammen kan arbejde for et bedre klima. Vi hjælper med at etablere handlingsfællesskaber, hvor netop samtalen er i centrum for en forandring. Vi går på gaden og går i dialog med alle, der vil i dialog med os. Vi mødes med alle dem, der er nysgerrige og vil samtale med os.

Delmål

Det vi gør selv:

- I 2023 er der politisk vedtaget en klimasignatur for Ballerup Kommune.
- Fra 2023 kan klimasignaturen også anvendes som symbolværdi på f.eks. postkasser, bygninger og i alle relevante sammenhænge.
- I 2023 igangsættes klimakommunikation i det offentlige rum. De første steder forventes at blive ved Ballerup Station, Ballerup Kommunes Klimapark og Haraldsminde.
- Fra 2024 indgår klimakommunikation i Ballerup Kommunes verdensmålsfestival.
- I 2023 er det nye klimaunivers tilgængeligt på Ballerup Kommunes hjemmeside, målrettet borgere og virksomheder.
- Fra 2023 udvikles der klimakommunikation målrettet de unge.
- Fra 2023 uddeles der årligt en klimapris til virksomheder.
- Fra 2023 er der fokus på, at klimakommunikationen rettet mod virksomheder også understøtter og inspirerer til partnerskaber - også mellem Life Science-virksomheder - om bæredygtighed og cirkulær økonomi.

Finansiering

Det kræver både politisk opbakning, risikovillighed og ressourcer at gå foran i den grønne omstilling af samfundet. Den grønne vej behøver dog ikke være væsentligt dyrere end den konventionelle.

Det er politisk vedtaget, at hele den kommunale organisation fremadrettet skal arbejde med klima og bæredygtighed, som en integreret del af kerneopgaven og den almindelige opgaveløsning for at sikre at klimamålsætningerne opnås og for at sikre en grøn omstilling af hele kommunen. For at sikre en effektiv implementering er der angivet, hvem der har ansvaret for det enkelte klimatiltag. Det er gennemgående i hele klimahandleplanen og kan ses på s. 30-106. I det første ben "Politisk såvel som administrativ ledelse" s. 35 fremgår det også, at MED organiseringen fremover vil have en central rolle i vidensdeling og kompetenceudvikling for både ledelses- og medarbejderniveauet.

Direktøren for By, Erhverv, Miljø, Økonomi og Ejendomme har det overordnede ansvar for klimaindsatsen.

Styregruppen for tilblivelsen af klimapolitik og klimahandleplan består af ovennævnte direktør, centerchefen for By og Miljø, centerchefen for Ejendomme samt centerchefen for Skoler, Institutioner og Kultur. Center for Økonomi er repræsenteret ved en seniorkonsulent. Desuden deltager en afsnitsleder for Politisk Sekretariat med ansvar for Kommunikation, Erhverv og Politisk betjening og en afsnitsleder med ansvar for Natur, Klima og Miljø samt en klimakoordinator.

Styregruppen vil fortsætte i implementeringsfasen og mødes ca. fire gange årligt for at koordinere den tværgående klimaindsats.

Den daglige koordinering af klimaindsatsen foregår fortsat i Center for By og Miljø, hvor vi forventer at, at behovet for allerede ansatte medarbejdere målt i fuldtidsstillinger vil være 1 varmeplanlægger, 1 affaldsmedarbejder, 1/2 klimakoordinator og 1/2 klimatilpasningsmedarbejder. Desuden vil der blive ansat en ny fuldtids klimamedar-

bejder til varetage inddragelsesprocesser med fokus på bl.a. borgerrettede klimainitiativer. Alle ovennævnte medarbejdere refererer til afsnitslederen for Natur, Klima og Miljø. Vi forventer desuden, at transportområdet skal bruge en del ressourcer og vil muligvis skulle inddrage konsulenter udefra eller opnormeres til en fuldtidsstilling, som refererer til afsnitslederen for Planområdet.

Den tværgående arbejdsgruppe, bestående af medarbejdere fra de respektive fagområder, vil også fortsætte i implementeringsfasen og bliver til et tværgående klimasekretariat, hvor der bl.a. deltager medarbejdere fra områder, der repræsenterer erhverv, kommunikation, udbud- og indkøb, kommunale ejendomme samt kommunal transportflåde. I Center for Økonomi vil der blive oprettet en ny fuldtidsstilling til cirkulær økonomi, som vil indgå i den tværfaglige arbejdsgruppe.

Klimasekretariatet mødes ca. seks gange årligt med de ovenfor nævnte klimamedarbejdere. Klimasekretariatet vil især have fokus på synergien i arbejdsindsatsen. Deltagerne i klimasekretariatet agerer også som klimakulturbærere i organisationen. Af oversigtsskemaet sidst i klimahandleplanen er der identificeret en finansiering. Heri er indregnet årsværk til at løse opgaverne.

Der er afsat ressourcer på forhånd til flere af klimainitiativerne i klimahandleplanen, fordi nogle arbejdsopgaver allerede er iværksat.

Der er, som udgangspunkt, afsat midler til indsatserne frem til 2026. For enkelte tiltag er de fremtidige udgifter dog ikke kendt endnu. Det gælder eksempelvis at indføre cirkulær økonomi i den kommunale organisation, hvor der ønskes en revideret indkøbsstrategi, der skal fremhæve forpligtelsen til at købe mere grønt og bæredygtigt samt implementering af den nye natur-, trafik- og affaldsplan. Der vil, ved den årlige status og evaluering af klimahandleplanen, tages stilling til det videre ressourcebehov og finansiering.

Klimapolitik 2030

ballerup.dk/klima

Ballerup Kommune
Hold-an Vej 7
DK-2750 Ballerup
Tlf. 4477 2000
ballerup.dk